

Анализ на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличието на пестицидни остатъци за периода 01 юли – 30 септември, 2022 год.

Общият брой нотификации за периода е **163**, като **160** са в категория „храни“, а 3 са в категория „фуражи“ (Фиг.1 в Приложението). В **82** от общия брой нотификации, рискът е определен като „сериозен“, в 68 е неопределен, а в 5 от случаите рискът не е сериозен. Регистрирани са 8 нотификация, при която няма риск.

Информациите за насочване на вниманието са **32**, нотификациите за недопуснат внос са **81**, предупредителните нотификации са **32**, а информацията за последващи действия са **16**.

В категория храни, най-многобройни са нотификациите, касаещи **„плодове и зеленчуци“ – общо 83**, в някои от нотификациите се съобщава за наличие на повече от едно активно вещество (а. в.).

За категория **„плодове и зеленчуци“** са постъпили **81** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- различни видове пипер – 18;
- портокали – 7;
- грейпфрут и лозови листа – по 4;
- личи, чили и манго – по 3;
- бамя, плодове амла, ягоди, моринга, грозде, картофи, патладжани, праскови и фасул – по 2;
- сушени домати, лук Шалот, грах, леща, авокадо, сливи, стафиди, слънчогледови семки, сушени лимони, корнишони, папая, кисели краставици, рукула, тиквичка, круши, ябълков чипс, малини, краставица, зеле, сладки картофи и червена боровинка – по 1.

За категория **„какао, какаови продукти, кафе и чай“** са постъпили **11** нотификации, като от тях 10 са за различни видове чай и 1 за розов цвят.

За категория **„зърнени храни и хлебни изделия“** са постъпили **16** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- ориз – 15;
- горещ микс – 1.

За категория **„билки и подправки“** са постъпили **33** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- мента – 6;
- къри – 4;
- босилек и майорана – по 3;
- женско биле – 2;
- кимион, розмарин, корен и девесил, подправката Mukunu Wenna, ориенталска смес от множество подправки на прах, куркума, сминдух, Азиатска центела (Готу кола), зелен пипер, копър, магданоз, кориандър, кардамон, хибискус и микс подправки – по 1.

За категория **„друг хранителен продукт / смесен“** са постъпила 1 нотификация за наличието на **неразрешеното активно вещество матрин** в женско биле на прах.

За категория **„диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“** са постъпили **8** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- хранителни добавки – 6;
- Готу кола и азиатски женшен – по 1.

За категория **„хранителни добавки и ароматизанти“** е постъпила **1** нотификация за наличието на **неразрешеното а. в. 2-хлороетанол** в хром хлорид.

За категория **„фуражи“** са постъпили 3 нотификации:

- слънчогледово семе, царевица и фуражна добавка – по 1.

За категория **„пригответени ястия и закуски“** са постъпили **4** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- нудълс – 3;

- приготвено ястие – 1.

За категория **„супи, бульони, сосове и подправки“** са постъпили **3** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- инстантна супа, сос Тикка Масала и сос за овкусяване – по 1.

За категория **„мазнини и масла“** е постъпила 1 нотификация за **неразрешеното а. в. хлорпирифос** във фъстъчено олио.

За категория **„ядки, продукти, съдържащи ядки и семена“** са постъпили **2** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- рапични семена и киноа – по 1.

Нотификациите, подадени от България са общо 10, като 9 нотификации са за продукти с произход Турция и една с произход Индия. От тях 7 са за пипер, като всички са предназначени за реекспорт или унищожаване.

Регистрирани са 2 нотификации за грейпфрут: 1 за реекспедиране или унищожаване и 1 за връщане на производителя.

Регистрирана е и 1 нотификация за билкова хранителна добавка, като мерките, които са предвидени са реекспедиране или унищожаване.

През разглеждания период България не е била нотифицирана.

През разгледания период са постъпили общо **163** нотификации, (част от нотификациите съдържат случаи на повече от 1 пестицид в продуктите). В тези нотификации са установени **84** различни активни вещества, **59** от които са **неразрешени за употреба** на територията на Европейския съюз.

Най-голям брой остатъци са установени от пестицидите: **неразрешените а. в. хлорпирифос – 39**, етилен оксид – 20, трициклазол – 14 и хлорпирифос-метил – 11; ламбда-цихалотрин – 10; **неразрешеното а. в. карбендазим – 9**; **неразрешените а. в. ацефат и имидаклоприд – по 8**; **неразрешените а. в. хлорфенапир, метамидофос, диметоат – по 7**; **неразрешеното а. в. тиаметоксам – 6**; **неразрешените а. в. ометоат и динотефуран – по 5**; диметоморф и **неразрешеното а. в. пропиконазол – по 4**;

бупрофезин, ацетамиприд, циперметрин, имазалил и **неразрешените а. в. профенофос, фипронил, хексаконазол, тиофанат-метил, дитиокарбамати, бифетрин, луфенурон, бромпропилат, толфенпирад и хлороталонил** – по 3; металаксил, пираклостробин, флониламид, пропамокарб, тебуконазол и **неразрешените а. в. ипродион, хептахлор, процимидон, клотианидин и матрин** – по 2; органофосфати, форметанат, пиридабен, фостиазат, абамектин, пириметанил, боскалид, дифеноконазол, азоксистробин, пенконазол, етефон, флуопиколид, пентиопирад и **неразрешените а. в. пиметрозин, фенбутатин оксид, монокротофос, имазетапир, етион, тиаклоприд, хлорпрофам, карбофуран, фенобукарб, миклобутанил, цихалотрин, квинклорак, мепронил, перметрин, фамоксадон, халоксифон, антраквинон, фенитротрион, карбарил, изопрокарб, триадименол, оксиматрин, метомил, линурон, пропаргит, фенаминофос, хлорат, цифлутрин, антраквинон и новалурон** – по 1. (Фиг. 2 в Приложението).

За периода най-многобройни са нотификациите, касаещи замърсяване в категория „плодове и зеленчуци“.

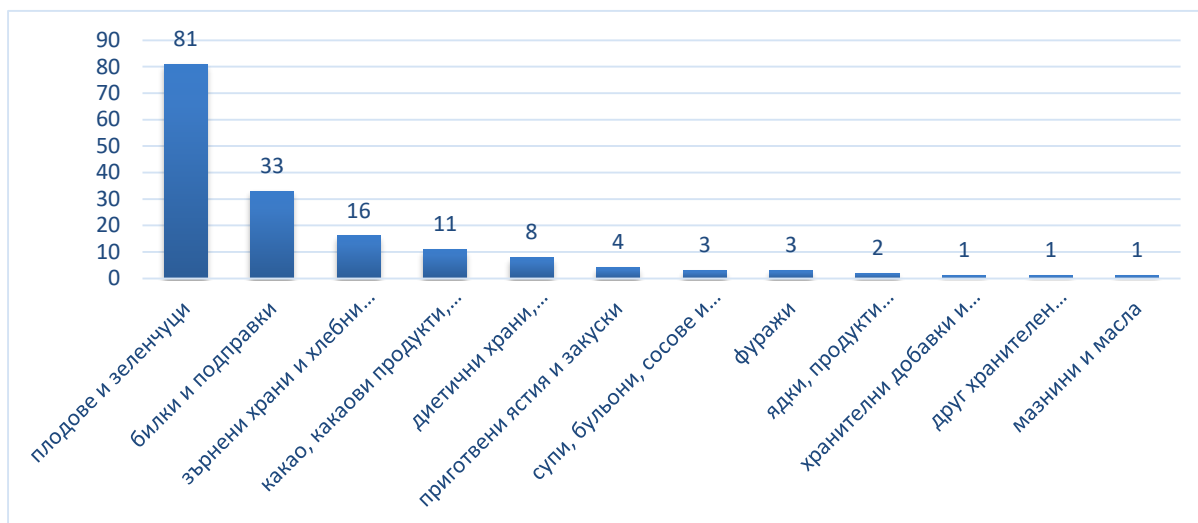
Най-често нотифицираните продукти за наличие на пестициди в тази категория са: различни видове **пипер – 18; портокали – 7** и **лозови листа – 4**.

Останалите най-често нотифицирани продукти са: **ориз – 15; чай – 9; хранителни добавки и мента – по 6**.

През разгледания период в системата за бързо известяване са постъпили съобщения за замърсени продукти **с произход от 50 различни държави**.

Анализът установи, че най-многобройни са нотификациите, касаещи продуктите от **Индия – 30**; следвани от тези с произход Китай – 12; Турция – 9, Египет и Израел – по 8; Кения и Виетнам – 6; Тайланд – 5; Пакистан, Русия, Сърбия и Уганда – по 4; Северна Македония, Шри Ланка, Испания, Бангладеш, САЩ и Унгария – по 3; Нидерландия, Германия, Тайван и Полша – по 2 и Камбоджа, ОАЕ, Чили, Босна и Херцеговина, Белгия, Бурунди, Мексико, Португалия, Узбекистан, Доминиканска Република, Албания, Иран, Индонезия, Мадагаскар, Япония, Етиопия, Мароко, Франция, Ливан, Нигерия, Литва, Великобритания, Корея, Сенегал, Украйна, Перу, Туркменистан и Бразилия – по 1 (Фиг.3 в Приложението).

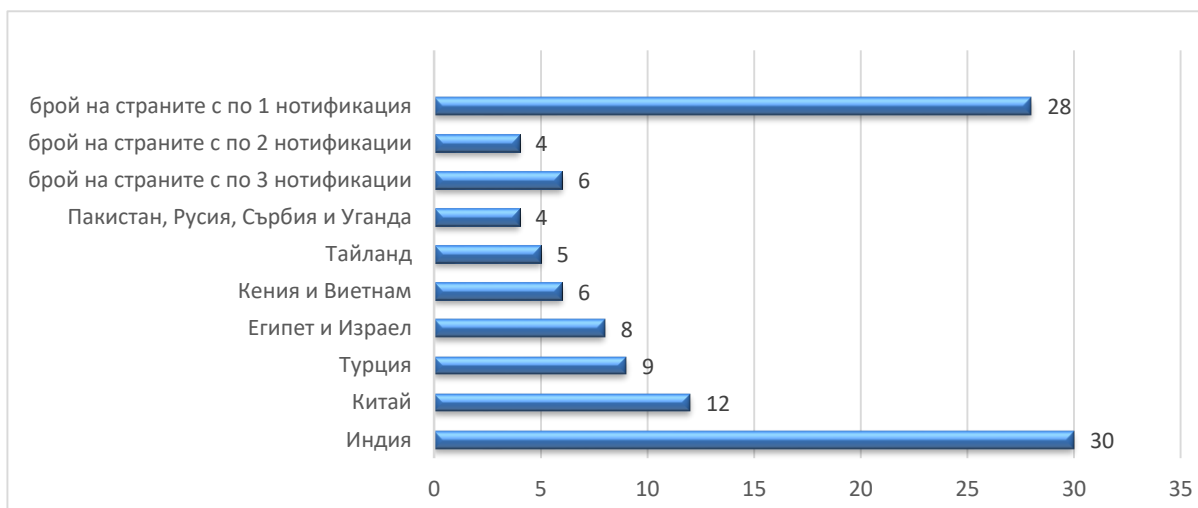
Приложение: Графично представяне на данните за наличие на пестицидни остатъци.

Фиг. 1 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през периода 01 юли – 30 септември, 2022 год.

Фиг. 2 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през периода 01 юли – 30 септември, 2022 год.

Фиг. 3 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през периода 01 юли – 30 септември, 2022 год.

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Източник:

<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/?event=searchForm&cleanSearch=1>

Изготвил:

Николай Спасов, главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

14.10.2022 г.